

PUTOVÁNÍ SE SLUNÍČKY

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání
Mateřské školy U dvou sluníček,
Brněnec, okres Svitavy**

Motto:

**Pojďme se sluníčky putovat,
vše nové se učit a poznávat.**

Vypracovaly:

Ludmila Lujková, Jarmila Homolková, Barbora Venclová.

Platnost od 1. 9. 2016.

Pro školní roky 2016-2017, 2017-2018 a 2018-2019.

www.msslunicka.cz

Obsah

- 1. Identifikační údaje MŠ**
- 2. Charakteristika MŠ a koncepční záměr**
- 3. Podmínky výchovy a vzdělávání**
- 4. Organizace vzdělávání**
- 5. Charakteristika Školního vzdělávacího programu**
- 6. Integrované bloky**
- 7. Rizika**
- 8. Aktivity obohacující ŠVP**
- 9. Pravidla pro tvorbu Třídního vzdělávacího programu**
- 10. Evaluace a hodnocení**

1. Identifikační údaje MŠ

Název: Mateřská škola U dvou sluníček, Brněnec, okres Svitavy

Se sídlem: Brněnec 22, PSČ 569 04 Brněnec

Identifikátor: 600100286

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 75016257

Zřizovatel: Obec Brněnec, Moravská Chrastová 77, 569 04 Brněnec, Mgr. Blahoslav Kašpar, starosta obce

2. Charakteristika MŠ a koncepční záměr

Mateřská škola je dvojtřídní, umístěná v centru obce Brněnec. Budova školy je přízemního typu, stojí v blízkosti lesa a zahrad. Kapacita MŠ je 41 dětí, třídy jsou smíšené. S dětmi pracují tři učitelky a ředitelka.

Od roku 2003 získala MŠ právní subjektivitu. Budova MŠ je charakteristická svou členitostí, která umožňuje variabilně využívat všechny prostory. Místnosti jsou propojeny, zařízení je sestaveno pro potřeby dětí a navozuje atmosféru domova. Okolí MŠ tvoří dvě zahrady se stromy, s průlezkami, pískovištěm, lavičkami ze dřeva, trampolínou, kuchyňkou a pojízdným obchůdkem. V dlouhodobé koncepci MŠ se zaměřujeme na systematické získávání, vyhodnocování a praktické využívání poznatků z výchovně-vzdělávacích činností. Výchovně-vzdělávací činnosti dětem slouží pro osobnostní, komunikační a morální rozvoj. Koncepce školy se opírá o Desatero pro šťastný pobyt dětí v MŠ U dvou sluníček.

V MŠ probíhá logopedický průzkum výslovnosti dětí, a to vždy na začátku školního roku za účasti rodičů dětí. Na základě logopedického vyšetření je rodičům doporučena další odborná logopedická péče. Současně jsou v mš prováděny pedagogickými pracovníci logopedické chvílky v rámci výuky.

V MŠ vychází Slunečníček - měsíční zpravodaj. Všichni rodiče obdrží výtisk, kde najdou důležité provozní informace, kalendář akcí, básničky, články učitelů o konaných akcích, příspěvky rodičů, blahopřání, poděkování atd.

Naše MŠ má své webové stránky. Průběžně jsou aktualizované a doplňované. Jsou pravidelně navštěvované rodiči s dětmi, čtou si články a prohlížejí fotografie z akcí.

Všichni pedagogičtí i provozní zaměstnanci MŠ vytvářejí atmosféru pohody a klidu, ve které se děti mohou duševně, tělesně i emocionálně rozvíjet, získávat nové znalosti a dovednosti, a kde mají prostor pro individuální projevy své osobnosti, pro rozvoj sociálních dovedností a prosociálního chování ve vztahu k ostatním dětem i dospělým.

Sluníčková pohádka

Pohádka Ludmily Lujkové pro děti z MŠ U dvou sluníček Brněnec.

Dobrý den, děti! Ahoj ahoj, haló haló, tady jsem, na obloze! Už mě vidíte? To jsem rádo, že jste mě našly. Já jsem Sluníčko, svítím na celý svět – na lidičky, aby jim bylo veselo, na kytičky, aby měly jasné barvy, na travičku, aby byla voňavá, na vodičku, abyste se mohly koupat, šimrám broučky v trávě, všechno dělám druhým pro radost. Já mám zase rádo, když se houpám na plujících mráčkách, ze kterých pozoruji vše na Zemi.

Jednou jsem se na mráčku Fráčku houpalo a na Zem koukalo, kuky kuk, a co vidím – krásný barevný domeček. Slyšelo jsem z něho pěkné zpívání a veselé chichotání. Paprsky jsem otevřelo okno a šupky hupky – už jsem se kutálelo otevřeným oknem z oblohy dovnitř. Jů, to jsem koukalo – děti seděly u stolu a malovaly mě, na obrázcích jsem však nemělo žlutou barvičku, ale zelenou nebo oranžovou. Jsem to tedy já, nebo nejsem?

Vtom mě děti uviděly a začaly mi zpívat na uvítanou písničku o školičce U dvou sluníček: "Naše, naše školička má ve znaku sluníčka..." Potom s chutí zacvičily sluníčkovou rozcvičku a ještě o mě zarecitovaly pěknou básničku.

Bylo mně ve školičce U dvou sluníček moc prima, ale vtom – co to, někdo na mě volal. Byl to mráček Fráček: "Sluníčko, vyskoč si na mě, musíš zpátky na oblohu, abys svítilo na lidičky, na kytičky, na travičku, na vodičku, abys pošimralo broučky v trávě!"

Zamávalo jsem svými žlutými paprsky dětem, pošimralo i své kamarády – zelené a oranžové sluníčko, vyskočilo na mráčka Fráčka, a už jsem plulo zase nahoru, svítit na celíčkový svět. Ve školičce U dvou sluníček jsem našlo tolik kamarádů, a když je mi po nich smutno, zhoupnu se k nim na návštěvu.

Milé děti, byl tam sluníčkový kopec, na něm sluníčkový zvonec a sluníčkové pohádky je konec – bim bam bim. A když půjdete na vycházku, podívejte se na oblohu, jestli tam pluji já, vaše Sluníčko, posílám vám pusku na líčko.

3. Podmínky výchovy a vzdělávání

Podmínky věcné

V budově mateřské školy jsou dvě třídy s prostorem pro hru dětí a pro jejich pohybovou aktivitu. Dále samostatná jídelna a samostatná ložnice. Součástí MŠ jsou dvě školní zahrady.

Nábytek a technické vybavení tříd odpovídá věku, počtu a individuálním potřebám dětí. Skříňky a police jsou přizpůsobeny výšce dětí - děti mají hračky na dohled i na dosah, mohou si je samostatně brát a mají přehled při jejich ukládání. V MŠ je hygienické zařízení pro děti (WC, umývárna), uzpůsobené věku, počtu a výšce dětí. V ložnici má každé dítě z Třídy 1 své lůžko, polštář a přikrývku. Třída 2 používá hygienické matrace, polštáře a přikrývky. Hračky, pomůcky a materiály jsou průběžně obnovovány a doplňovány, dle potřeb a zájmu dětí. Děti se také samy podílejí na výzdobě MŠ a tříd. Jejich výtvořky jsou vystavovány v prostorách šatny, chodby, tříd a oken. Dále ve vitrínce přístupné veřejnosti a na webu MŠ.

Na budovu školy bezprostředně navazují školní zahrady, na nichž jsou pískoviště, houpačky, skluzavka, venkovní trampolína, dřevěný pojízdný obchůdek, lavičky ze dřeva se stolečky, trampolína, kuchyňka a pojízdný obchůdek. Zahrady umožňují dětem rozmanité pohybové, výtvarné a pracovní aktivity důležité pro rozvoj kooperativních a interaktivních dovedností dětí.

Dlouhodobé úkoly:

- postupně doplňovat zahrady sportovními a herními prvky
- vybavovat třídy vhodnými pomůckami pro tělesný a psychomotorický rozvoj dětí, novým nábytkem vhodným k námětovým, smyslovým, didaktickým a společen. hrám
- pořídit nové vstupní dveře do budovy
- postupně dovybavovat místnosti novými židličkami a novým nábytkem pro děti

Životaspráva dětí v mateřské škole

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Jídelníček je sestavován na základě spotřebního koše dle výživových norem, je vyvěšen k nahlédnutí rodičům na nástěnce při vstupu do budovy a na webu MŠ. Časové intervaly mezi jídly, pravidelný denní rytmus a řád jsou dodržovány, ale současně i flexibilní dle organizačních činností v průběhu dne. Zajišťujeme pitný režim dětí - voda a ovocné nebo bylinkové čaje ve třídách. Děti jsou vedeny k samostatnosti při nalévání nápojů.

Děti jsou také vedeny k samostatnosti při stolování (chystání tácků, hrníčků, talířů, prostírání a příborů) a také k vytváření příjemného a klidného prostředí, k udržování čistoty při jídle, ke kultuře stolování. Jsou důsledně vedeny ke správnému úchopu lžice a k postupnému používání příboru. Do jídla děti nenutíme - důležitá je domluva s dětmi a spolupráce s rodiči. V jídelně je vyvěšen seznam dětí s pokrmu, na jaké jsou alergické a které nejedí, tyto informace jsou získány od rodičů.

Pobyt dětí venku probíhá denně. Snažíme se o co nejdelší pobyt dětí na čerstvém vzduchu s ohledem na aktuální stav počasí. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na školní zahradě, ale i v prostorách jednotlivých tříd. Mají k dispozici tělovýchovné náčiní a nářadí v obou třídách (trampolínu, skluzavku, žínky, skákací míče, obruče).

Děti po obědě odpočívají. Ti, kteří nemají potřebu spánku, vyslechnou čtenou pohádku, po poslechu pohádky jsou zařazeny klidové činnosti.

Dlouhodobé úkoly:

- nabízet dětem pestrou skladbu jídla - výběr ovoce a zeleniny, celozrnné pečivo a ryby, dodržování pitného režimu
- nepřetržitě být v kontaktu s rodiči ohledně stravování - jednotlivých potravin
- využívat více šk. zahrady za příznivého počasí k tělovýchovným i k řízeným činnostem

Podmínky psychosociální

- Všichni zaměstnanci se snaží vytvářet prostředí, ve kterém se děti cítí spokojeně a bezpečně. Respektují individuální a vývojové potřeby dětí a napomáhají k jejich uspokojování.
- Dětem nasloucháme, podporujeme je při jejich činnostech. Nabízíme dětem bohatou nabídku činností, které si mohou děti svobodně vybrat.
- Svým přístupem a nabídkou se snažíme vytvářet pro děti klidné, bezpečné a láskyplné prostředí. V průběhu dne mají možnost relaxovat v klidových koutcích.
- Nově přichozí děti mají možnost se adaptovat, záleží vždy na domluvě s rodiči (pobyt dítěte v MŠ s rodiči, prodloužení pobytu dítěte v MŠ). Všechny děti mají stejná práva, jsou brány stejně bez rozdílu.
- Snažíme se na děti nespěchat. Dětem zajišťujeme dostatečný prostor k činnostem, správné osvětlení, které odpovídá normě.
- Zajišťujeme dostatečné větrání.
- Snažíme se, aby maximum činností děti měly možnost prožít venku - v přírodě, na školní zahradě apod.
- Při odpoledním odpočinku dětem čteme pohádky, zpíváme ukolébavky a na přání si děti mohou prohlížet knihy. Děti ke spánku nenutíme, mají připravené klidové činnosti.
- Snažíme se podporovat děti pozitivním hodnocením a pochvalami, rozvíjet u dětí pocit nebát se, pracovat samostatně, s radostí a uspokojením.
- Děti jsou vedeny k dodržování domluvených pravidel soužití v MŠ, ke vzájemné spolupráci a kamarádství, toleranci, ohleduplnosti, zdvořilosti, vzájemné pomoci a podpoře.
- Neustále sledujeme vztahy ve třídě, abychom předcházeli projevům negativního chování, příp. šikany. Všechny děti jsou vedeny k tomu, aby pomáhaly kamarádům (starší mladším, silnějším slabším apod.).
- Do MŠ přijíždějí divadelní společnosti s pohádkami, děti navštěvují představení v Lidovém domě, jezdí na poznávací výlety apod.

Při výchovně-vzdělávací práci se zaměstnanci řídí tímto desaterem:

Desatero pro šťastný pobyt dětí v MŠ U dvou sluníček:

- 1. Laskavost**
- 2. Vřelost**
- 3. Trpělivost**
- 4. Poctivost**
- 5. Taktnost**
- 6. Nezaujatost**
- 7. Umění naslouchat dětem**
- 8. Vcítění se do pocitů dítěte**
- 9. Kultivovaná řeč**
- 10. Pocit jistoty**

Dlouhodobé úkoly:

- průběžně provádět diagnostiku dětí
- průběžně doplňovat portfólia dětí
- průběžně seznamovat rodiče s výsledky dětí a spolupracovat formou doporučení na jejich dalším rozvoji (pracovní listy, obrazový materiál...)

Organizační zajištění provozu školy

- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.
- Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
- Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.
- Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atd.
- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Režim dne v mateřské škole - Třída 1 a Třída 2

06:15 - 16:00	Provozní doba MŠ.
06:15 - 09:30	Ranní filtr, volné hry ve třídách, ranní cvičení, hygiena, svačina, komunikativní kruh, řízené činnosti.
09:30 - 11:30	Příprava na pobyt venku, pobyt venku.
11:30 - 12:30	Převlékání, hygiena, oběd.
12:30 - 14:00	Odpočinek na lůžku, klidové činnosti.
1. a 2. týden: 14:00 - 14:30 3. týden: 14:00 - 15:30	Odpolední svačina, volné hry, individuální péče.
1. a 2. týden: 14:30 - 16:00 3. týden: 15:30 - 16:00	Spojení dětí do Třídy 1, volné hry, individuální péče.

Režim dne je přizpůsoben potřebám dětí a je variabilní. Rozvrh řízených činností vzdělávacího programu je podle potřeb dětí variabilní a je doplňován akcemi k jednotlivým činnostem. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, ale i pro řízené činnosti. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální a skupinové činnosti. Děti mají možnost výběru činností. Děti jsou v rámci ŠVP nenásilnou formou a přiměřeně jejich věku seznamovány s nebezpečím alkoholismu, kouření, vandalismu, drog, závislosti na počítači, televizi... Jsou jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu.

Důležitou součástí pobytu v mateřské škole jsou tradičně pořádané akce:

- Předškolácké dílničky s rodiči.
- Setkání s paní učitelkou ze ZŠ Brněnec - příprava předškoláků k zápisu do zš.
- Návštěvy kamarádů v 1. třídě ZŠ Brněnec a návštěvy žáků z 1. třídy a z družiny v MŠ.
- Zápis nanečisto - příprava k zápisu do ZŠ.
- Pasování do řádu školáků - slavnostní rozloučení s předškoláky.
- Přenocování pro předškoláky s programem.
- Olympiády - letní, zimní.
- Uspávání sluníčka - rozloučení s létem.
- Výpravná cesta za strýčkem Podzimem.
- Zimní výpravná cesta za lesními zvířátky s dobrůtkami.
- Výtvarné a pracovní dílny (během celého roku).
- Zdravotnická přednáška se záchranářem.
- Beseda s myslivcem o lesních zvířátkách a jejich péči v zimním období.
- Ukázka zásahu hasičů pro děti.
- Lidové tradice - sv. Martin, sv. Mikuláš, sv. Barborka, Vánoce, Tři králové, vynášení Zimy, otevírání země – vítání jara, Velikonoce, čarodějnický slet, vinšování.
- Mikulášská nadílka.
- Vánoční setkání s rodiči - besídka s programem, dárečky, občerstvením a nadílkou.
- Besídka k MDŽ a ke Dni maminek s programem, dárečky a občerstvením.
- Valentýnský karneval, Koblížkový bál se smažením koblížků.
- Mezinárodní den dětí s pohádkou a soutěžemi.
- Vystoupení divadélka Jójo, Radůstky Lídy a Milana - tematická pásma pro děti.

Podmínky pro řízení mateřské školy

Všichni zaměstnanci mateřské školy mají vymezeny své povinnosti, pravomoci a úkoly v pracovních náplních, pracovním a provozním řádu. Je respektován jejich názor a jsou zapojeni do rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitelka vytváří podmínky pro další vzdělávání zaměstnanců školy.

Informace jsou zaměstnancům předávány buď ihned nebo na pedagogických a provozních poradách.

Ředitelka školy spravedlivě hodnotí práci všech zaměstnanců, oceňuje výsledky, hledá vždy vhodnou motivaci, podporuje spolupráci zaměstnanců. Provádí pravidelně kontrolní a hospitační činnost, evaluaci, hodnocení a z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Pravidelné spolupráce mš:

- Obecní úřad Brněnec: veřejné akce v obci, vystupování dětí.
- Pedagogicko-psychologická poradna ve Svitavách.
- Sbor dobrovolných hasičů Moravská Chrastová – Brněnec: setkávání s hasiči, ukázky jejich práce, výtvarná soutěž.
- Obecní knihovna Brněnec: návštěvy a beseda s paní knihovnicí Ivanovovou.

Dlouhodobé úkoly:

- Pokračovat ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou Svitavy.
- Prohlubovat spolupráci se ZŠ Brněnec.

Podmínky personální

- Všichni pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují.
- Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogové se sebezdvělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.
- Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně svojí osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.
- Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.
- Pedagogové jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).
- Specializované služby, jako je logopedie či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, poradenskými psychology, lékaři atd.).

Dlouhodobé úkoly:

- Neustále vytvářet podmínky pro vzdělávání všech zaměstnanců MŠ.

Podmínky pro spolupráci s rodiči

MŠ navázala užší kontakt s rodiči formou rozhovorů s učitelkou, která informuje o individuálním prospívání dítěte v MŠ. Dále se rodiče zapojují s dětmi do společných akcí pořádaných MŠ s důrazem na citovou a mravní výchovu, prohlubování kamarádství mezi dětmi, vedení k samostatnosti, projevoování úcty ke starým lidem.

Pedagogové chrání soukromí rodiny. Jednájí s rodiči ohleduplně, taktně a diskrétně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

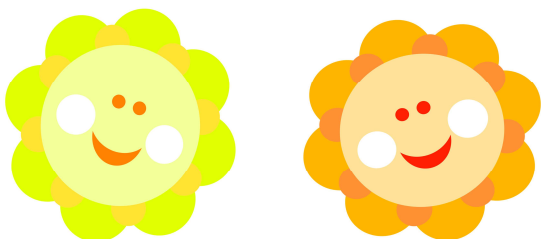
Rodiče jsou o všem pravidelně a včas informováni na nástěnkách, v měsíčním zpravodaji MŠ - Slunečníček, na internetových stránkách, při individuálních pohovorech a na pravidelných rodičovských schůzkách.

Dlouhodobé úkoly:

- Upevňovat započatou spolupráci s rodiči

4. Organizace vzdělávání

Vnitřní uspořádání MŠ a tříd

Třídy a další prostory MŠ

- Mateřská škola má dvě třídy: Třída 1 - Zelené sluníčko a Třída 2 - Oranžové sluníčko. Tyto třídy jsou věkově smíšené. Každá třída má svůj symbol (zelené a oranžové sluníčko).
- Šatna s novým zařízením, s celoroční výstavkou aktuálních prací dětí.
- Toalety a umývárna, v umývárně děti používají papírové ručníky na jedno použití a hygienická tekutá mýdla.
- Dále je v MŠ jedna ložnice, kuchyň, jídelna, ředitelna, kotelná sklad potravin a toalety se sprchovým koutem pro personál.

Způsob využívání prostor MŠ při stravování

- Dopolední přesnídávka a odpolední svačina probíhá ve třídách, děti se obsluhují samy za asistování učitele. Při svačinách si děti vezmou tácky, hrnečky a připravené pokrmy ze servírovacího stolku.
- Při obědě polévku nalévá učitelka ve třídě 1, druhé jídlo si děti nosí samy, třída 2 vstupuje do školní jídelny v doprovodu učitelek, stravování a stolování dětí probíhá formou sebeobsluhy za dozoru učitelek.
- Děti mají možnost přídavků stravy i pití. Po konzumaci oběda odnesou použité nádobí k odběrnému vozíku, příbory odloží do připravené nádoby.
- V každé třídě jsou po celý den k dispozici čaje nebo balené vody. V rámci pitného režimu se děti obsluhují samy, případně za pomoci učitelek. K dopolední přesnídávce a odpoledním svačinám bývají teplé nápoje (mléko, mléčné nápoje, čaje ovocné, čaje bylinné nebo čaje s citronem).

Kritéria pro přijímání do MŠ

- Kritéria přijímání dětí do mateřské školy jsou zpracována v příslušném dokumentu.
- Přijímání dětí do mateřské školy probíhá v určeném termínu, rodiče jsou o tomto informováni formou plakátů vyvěšených v Brněnci a v okolních obcích, vyhlášením v obecních rozhlasech a na webových stránkách.

5. Charakteristika Školního vzdělávacího programu

Název: Putování se sluníčky

Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, vydaného MŠMT ČR č.j. 14132/01–22 jako základní pedagogický dokument usměrňující institucionální předškolní výchovu a vzdělávání.

Specifickou součástí ŠVP jsou i nadstandardní činnosti: Sboreček Zpěváček, Radůstky Lídy a Milana, Plyšáčkování pro zdraví.

Školní vzdělávací program je realizován prostřednictvím třídních vzdělávacích programů, je zastřešujícím dokumentem i v tom smyslu, že ovlivňuje charakter práce každé učitelky.

Cíle výchovy

Chceme rozvíjet dětské schopnosti s hlubším individuálním přístupem ke každému dítěti v úzké spolupráci s rodinou, vést děti k vzájemné ohleduplnosti, ochotě pomoci si, chránit zdraví a životní prostředí, rozvíjet estetické cítění dětí.

Naším cílem je šťastné a spokojené dítě s nově získanými vědomostmi, dovednostmi, prosociálním cítěním, kulturními návyky a jejich praktickým využitím pro jeho osobní život a další stupeň vzdělávání.

Při výchovně-vzdělávací práci budeme naplňovat následující rámcové cíle:

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Výchova probíhá celostně, zahrnuje v sobě všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti:

Vzdělávací oblasti

- **DAT: Dítě a jeho tělo** - biologická oblast: dítě zná svoje tělo, využívá je dle svých možností k dalšímu vývoji motoriky a samostatně vykonává běžné denní potřeby.
- **DAP: Dítě a jeho psychika** - psychologická oblast: dítě si uvědomuje svoji identitu, umí vyjádřit své pocity a přání, přiměřeně řeší problémy a důvěřuje si.
  - **DAP-jař: Dítě a jeho psychika** – jazyk a řeč.
  - **DAP-poz.fce: Dítě a jeho psychika** – poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace.
  - **DAP-s,c,v: Dítě a jeho psychika** – sebepojetí, city a vůle.
- **DAD: Dítě a ten druhý** - interpersonální oblast: dítě navazuje kamarádské vztahy, je schopno komunikovat bez zábran, srozumitelně, umí naslouchat, dokáže přijmout cizí autoritu.
- **DASp: Dítě a společnost** - sociálně-kulturní oblast: dítě respektuje pravidla, orientuje se v nejbližším okolí, chápe různé sociální role.
- **DASv: Dítě a svět** - enviromentální oblast: dítě vnímá různorodost světa a zaujímá k němu kladný postoj.

Formy a metody práce

Dětem nabízíme pro předškolní vzdělávání vstřícné a bezpečné prostředí, aby se cítily spokojeně a nebály se naslouchat a objevovat nové věci kolem sebe. Při volbě správných činností pro děti vycházíme z individuálních potřeb dětí, které si uvědomujeme na základě pozorování dětí, jejich vzdělávacích a rozvojových pokroků a podobně.

Při vzdělávání dětí vycházíme hlavně z prožitkového učení hravou formou, při které mají děti možnost rozvíjet svoji dětskou zvědavost, objevují nové věci a učí se ovládat další a další dovednosti. Snažíme se dětem v maximální míře poskytovat dostatek prostoru nejen pro spontánní aktivity, ale také pro vlastní nápady, plány a experimenty. Pro srozumitelné pochopení různých životních souvislostí dětem nabízíme různé situační učení, založené na vytváření různých situací a také spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby. Při výběru spontánních i řízených aktivit se snažíme, aby byly vzájemně provázané i vyvážené.

Děti mají možnost provádět činnosti individuálně, po menších skupinkách, ale i společně. Paní učitelka působí nejen jako pozorovatel, ale také jako průvodce na cestě za poznáváním nových věcí, v případě potřeby dětem poradí, vysvětlí nebo pomůže.

6. Integrované bloky

Září

Naše brněnecká školička U dvou sluníček

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je zaměřen na:

- seznámení a uvedení dítěte do společenství ostatních lidí a do pravidel společného soužití mezi vrstevníky
- podporování utváření vztahů k jinému dítěti a zajištění pohody v těchto vztazích
- uvědomění si sebe sama a prostředí, ve kterém žije
- seznámení s pohybovými aktivitami a sporty

1. týden

Do školičky jdeme rádi, najdeme si tam kamarády

Klíčové kompetence

Dítě:

- Dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje. 1
- Dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí. 2
- Dítě napodobuje modely prosociálního chování. 4
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj a užívání všech smyslů. (DAT)
- Rozvoj řečových schopností. (DAP-jař)
- Posilování přirozených poznávacích citů. (DAP-poz.fce)
- Seznamování s pravidly chování. (DAD)
- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatní lidí. (DASp)
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Lokomoční pohybové činnosti. (DAT)
- Hudební a hudebně-pohybové hry a činnosti. (DAT)
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky. (DAP-jař)
- Prohlížení a „čtení“ knížek. (DAP-jař)
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty. (DAP-jař)
- Aktivity podporující sblížení dětí. (DAD)
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mš. (DASp)

Očekávané výstupy

- Zachovávat správné držení těla. (DAT)
- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci. (DAT)
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči. (DAP-jař)
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu. (DAP-jař)
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých. (DAP-s,c,v)
- Navazovat kontakty s dospělým. (DAD)
- Spolupracovat s ostatními. (DAD)
- Adaptovat se na život ve škole. (DASp)

2. týden

To jsem já a kdo jsi ty?

Klíčové kompetence

Dítě:

- Klade otázky a klade na ně odpovědi. 1
- Řeší problémy, na které stačí. 2
- Zpřesňuje si početní představy. 2
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky. 3
- Dětským způsobem projevovat citlivost. 4

Dílčí vzdělávací cíle

- Uvědomění si vlastního těla. (DAT)
- Rozvoj komunikativních dovedností. (DAP-jař)
- Posilování přirozených poznávacích citů. (DAP-poz.fce)
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě. (DAP-s,c,v)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem. (DAD)
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření. (DASp)

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti. (DAT)
- Samostatný mluvní projev na určité téma. (DAP-jař)
- Smyslové hry. (DAP-poz.fce)
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem. (DAP-poz.fce)
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost. (DAP-s,c,v)
- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým. (DAD)
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí. (DASp)

Očekávané výstupy

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla. (DAT)
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. (DAP-jař)
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku), vést rozhovor. (DAP-jař)
- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci. (DAP-poz.fce)
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného. (DAP-s,c,v)
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný. (DAD)
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování. (DASp)

3. týden

Domov – moje rodinka, tatínek a maminka

Klíčové kompetence

Dítě:

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi. 1
- Známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně. 2
- Rozumí slyšenému. 3
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit. 4
- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností v oblasti hrubé i jemné motoriky. (DAT)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. (DAP-jař)
- Rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet je. (DAP-s,c,v)
- Vytváření prosociálních postojů. (DAD)
- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí – k rodině. (DASp)
- Rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností. (DASp)
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty. (DAT)
- Hudební a hudebně-pohybové hry a činnosti. (DAT)
- Společné diskuze a rozhovory, individuální a skupinová konverzace. (DAP-jař)
- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy. (DAP-poz.fce)
- Řešení myšlenkových a praktických problémů. (DAP-poz.fce)
- Hry na téma rodiny, přátelství apod. (DAP-s,c,v)
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučením. (DAD)
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování. (DASp)

Očekávané výstupy

- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku. (DAT)
- Zvládnout sebeobsluhu. (DAT)
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky. (DAP-jař)
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit. (DAP-poz.fce)
- Uvědomovat si svou samostatnost. (DAP-s,c,v)
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého. (DAD)
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli. (DASp)

4. týden

Z pohybu se radujeme, proto hodně sportujeme

Klíčové kompetence

Dítě:

- Odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých. 1
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti. 2
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá. 3
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. 4
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit. 4
- Chápe, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou. 4

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech. (DAT)
- Osvojení si některých poznatků a dovedností. (DAP-jař)
- Rozvoj tvořivosti. (DAP-poz.fce)
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci. (DAP-s,c,v)
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních. (DAD)
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu. (DASp)

Vzdělávací nabídka

- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí. (DAT)
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví. (DAT)
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv. (DAP-jař)
- Konkrétní operace s materiálem – třídění, přiřazování apod. (DAP-poz.fce)
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině. (DAP-poz.fce)
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání. (DAP-s,c,v)
- Dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad. (DAP-s,c,v)
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi. (DAD)

Očekávané výstupy

- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru. (DAT)
- Pojmenovat části těla, některé orgány. (DAT)
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí. (DAT)
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči. (DAP-jař)
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech. (DAP-jař)
- Naučit se nazpaměť krátké texty. (DAP-poz.fce)
- Uvědomovat si své možnosti i limity. (DAP-s,c,v)
- Spolupracovat s ostatními. (DAD)
- Dodržovat pravidla her a jiných činností. (DASp)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat. (DASv)

5. týden

Do školičky vedou různé cestičky

Klíčové kompetence

Dítě:

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí. 1
- Orientuje se v řádu dění v prostředí, ve kterém žije. 1
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů. 2
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly. 3
- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně. 4
- Zajímá se o druhé i to, co se kolem děje – je otevřené k aktuálnímu dění. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí. (DAT)
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu. (DAP-jař)
- Vytváření základů pro práci s informacemi. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit. (DAP-s,c,v)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem. (DAD)
- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí. (DASp)

Vzdělávací nabídka

- Smyslové a psychomotorické hry. (DAT)
- Činnosti relaxační a odpočinkové. (DAT)
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv. (DAP-jař)
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů. (DAP-jař)
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti. (DAP-poz.fce)
- Výlety do okolí. (DAP-s,c,v)
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije. (DAD)
- Receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti. (DASp)
- Přirozené pozorování lidského prostředí a života v něm. (DASv)

Očekávané výstupy

- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkoly, uklidit po sobě, udržovat pořádek. (DAT)
- Vést rozhovor – naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku. (DAP-jař)
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost. (DAP-poz.fce)
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. (DAP-poz.fce)
- Vyjádřit souhlas i nesouhlas v situacích, které to vyžadují. (DAP-s,c,v)
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného. (DAP-s,c,v)
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití. (DAD)
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských formách. (DASp)
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí. (DASv)

Říjen

Strýček Podzim už je tady, se sluníčky zve děti do přírody

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je zaměřen na:

- seznámení dětí se základní charakteristikou podzimního období, se sezónními činnostmi, s dary přírody a jejich využitím
- rozvoj úcty dítěte k životnímu prostředí
- venkovní aktivity vázané na podzimní období (pouštění draků apod.)
- aktivity podporující sblížení dětí
- seznámení se způsoby přezimování živočichů a rostlin

1. a 2. týden

Objevujeme dary podzimní přírody

Klíčové kompetence

Dítě:

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje. 1
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi. 1
- Řeší problémy, na které stačí, náročnější s oporou a pomocí dospělého. 2
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. 2
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky. 3
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. 4

Díličí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností v oblasti hrubé i jemné motoriky. (DAT)
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu. (DAP-jař)
- Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavosti, zájmu. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj schopnosti sebeovládání. (DAP-s,c,v)
- Rozvoj kooperativních dovedností. (DAD)
- Rozvoj společenského i estetického vkusu. (DASp)
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty. (DAT)
- Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace. (DAP-jař)
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv. (DAP-jař)
- Přímé pozorování přírodních, kulturních a technických objektů i jevů v okolí dítěte. (DAP-poz.fce)
- Výlety do okolí. (DAP-s,c,v)
- Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému. (DAD)
- Různorodé společné hry a skupinové aktivity. (DASp)
- Sledování rozmanitostí a změn v přírodě. (DASv)

Očekávané výstupy

- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví. (DAT)
- Učit se nová slova a aktivně je používat. (DAP-jař)
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku. (DAP-jař)
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí. (DAP-poz.fce)
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch. (DAP-s,c,v)
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte – ubližování. (DAD)
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat. (DASp)
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný. (DASv)

3. týden

Malý dráček potkal mráček

Klíčové kompetence

Dítě:

- Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo. 1
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční. 2
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky. 3
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích. 4
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti. (DAT)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. (DAP-jař)
- Rozvoj tvořivosti. (DAP-poz.fce)
- Získávání relativní citové samostatnosti. (DAP-s,c,v)
- Vytváření prosociálních postojů. (DAD)
- Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Lokomoční pohybové činnosti. (DAT)
- Činnosti relaxační a odpočinkové. (DAT)
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti. (DAP-jař)
- Smyslové hry. (DAP-poz.fce)
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte. (DAP-s,c,v)
- Aktivity podporující sblížení dětí. (DAD)
- Přípravy a realizace společných zábav. (DASp)
- Poznávání ekosystému – les, louka. (DASv)

Očekávané výstupy

- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony. (DAT)
- Utvořit jednoduchý rým. (DAP-jař)
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady. (DAP-poz.fce)
- Uvědomovat si své možnosti i limity. (DAP-s,c,v)
- Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná. (DAD)
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami. (DASp)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat. (DASv)

4. týden

Ptáčci letí do dále, budeme mávat zpovzdálí

Klíčové kompetence

Dítě:

- Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije. 1
- Zpřesňuje si početní představy. 2
- Slovně reaguje a vede smysluplný dialog. 3
- Je schopné respektovat druhé. 4
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností. (DAT)
- Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie. (DAP-poz.fce)
- Rozvíjet citové vztahy. (DAP-s,c,v)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem. (DAD)
- Porozumění základním projevům neverbální komunikace. (DASp)

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti. (DAT)
- Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo zhlédlo. (DAP-jař)
- Řešení myšlenkových i praktických problémů. (DAP-poz.fce)
- Estetické a tvůrčí aktivity. (DAP-s,c,v)
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučením. (DAD)
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku. (DASp)
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí. (DASv)

Očekávané výstupy

- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu. (DAT)
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči. (DAP-jař)
- Sledovat očima zleva doprava. (DAP-jař)
- Chápat prostorové pojmy – vpravo, vlevo atd. (DAP-poz.fce)
- Rozhodovat o svých činnostech. (DAP-s,c,v)
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad. (DAD)
- Dodržovat pravidla her a jiných činností. (DASp)
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí. (DASv)

5. týden

Čarování s dýněmi

Klíčové kompetence

Dítě:

- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení. 1
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů (zkušenosti). 2
- Průběžně rozšiřuje slovní zásobu. 3
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým. 4
- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj a užívání všech smyslů. (DAT)
- Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální. (DAP-jař)
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem. (DAP-poz.fce)
- Poznávání sebe sama. (DAP-s,c,v)
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými. (DAD)
- Prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí. (DASp)
- Poznávání jiných kultur. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Smyslové a psychomotorické hry. (DAT)
- Konstruktivní a grafické činnosti. (DAT)
- Samostatný slovní projev na určité téma. (DAP-jař)
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností. (DAP-poz.fce)
- Činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování. (DAP-s,c,v)
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách. (DAD)
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur. (DASp)
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem. (DASv)

Očekávané výstupy

- Zacházet s grafickým a výtvarným materiálem. (DAT)
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů. (DAT)
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat. (DAP-jař)
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit. (DAP-poz.fce)
- Vyvinout volní úsilí (vůli), soustředit se na činnost a její dokončení. (DAP-s,c,v)
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému. (DAD)
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé. (DASp)
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí. (DASv)

Listopad

Sluníčka jdou s listím spát, nechají si něco zdát

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je zaměřen na:

- seznámení s přírodními změnami, které se dějí na podzim
- poznávání lidského těla a jeho částí
- poznávání různých lidských vlastností a rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- seznámení dětí s možným nebezpečím v MŠ i jeho okolí
- vytváření kladných vztahů k životu ve všech jeho formách
- seznámení s přípravami na příchod zimy

1. týden

Podzim, to je kouzelník, barevný má větrník

Klíčové kompetence

Dítě:

- Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. 1
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost. 2
- V běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými. 3
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. 4
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem. 5

Dílicí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí. (DAT)
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu. (DAP-jař)
- Podpora a rozvoj zájmu o učení. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání. (DAP-s,c,v)
- Vytváření prosociálních postojů. (DAD)
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění. (DASp)
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale i ničit. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků. (DAT)
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu. (DAP-jař)
- Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků – práce s knihou. (DAP-poz.fce)
- Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte. (DAP-s,c,v)
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému. (DAD)
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné apod. (DASp)
- Ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry). (DASv)

Očekávané výstupy

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou. (DAT)
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu apod. (DAP-jař)
- Porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla. (DAP-poz.fce)
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je. (DAP-s,c,v)
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití. (DAD)
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik. (DASp)
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí. (DASv)

2. týden

Ve zdravém těle zdravý duch

Klíčové kompetence

Dítě:

- Dovede postupovat dle instrukcí a pokynů. 1
- Chápe, že vyhýbání se řešení problémů nevede k cíli. 2
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky. 3
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. 4
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu. (DAT)
- Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie. (DAP-poz.fce)
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování. (DAP-s,c,v)
- Seznamování s pravidly ve vztahu k druhému. (DAD)
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách. (DASp)
- Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí. (DAT)
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek. (DAP-jař)
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti. (DAP-poz.fce)
- Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností. (DAP-s,c,v)
- Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování. (DAD)
- Osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává. (DASp)
- Využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím. (DASv)
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody. (DASv)

Očekávané výstupy

- Znat základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem. (DAT)
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí. (DAT)
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony. (DAP-jař)
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech – konstruktivních, výtvarných apod. (DAP-poz.fce)
- Zorganizovat hru. (DAP-s,c,v)
- Zachytit a vyjádřit své prožitky. (DAP-s,c,v)
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého. (DAD)
- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých. (DASp)
- Přizpůsobovat se běžným proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole. (DASv)

3. týden

Pomáháme zvířátkům připravit se na zimu

Klíčové kompetence

Dítě:

- Učí se spontánně, ale i vědomě. 1
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí. 1
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů. 2
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky – knížky, encyklopedie apod. 3
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů. 4

Díličí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech. (DAT)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. (DAP-jař)
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla, noty). (DAP-poz.fce)
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit. (DAP-s,c,v)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem. (DAD)
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu. (DASp)
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti. (DAT)
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu apod. (DAT)
- Samostatný slovní projev na určité téma. (DAP-jař)
- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy. (DAP-poz.fce)
- Dramatické činnosti. (DAP-s,c,v)
- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření. (DAD)
- Provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností. (DASp)
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě. (DASv)

Očekávané výstupy

- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí. (DAT)
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku. (DAP-jař)
- Chápat slovní vtip a humor. (DAP-jař)
- Chápat prostorové pojmy, částečně se orientovat v čase. (DAP-poz.fce)
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky. (DAP-s,c,v)
- Spolupracovat s ostatními. (DAD)
- Domluvit se na společném řešení. (DASp)
- Pomáhat pečovat o životní prostředí, chránit přírodu. (DASv)

4. týden

Přichází zimní čas...

Klíčové kompetence

Dítě:

- Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. 1
- Nebojí se chybovat. 2
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu. 3
- Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim. 4
- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky. 5

Díčí vzdělávací cíle

- Rozvoj a užívání všech smyslů. (DAT)
- Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních. (DAP-jař)
- Posilování přirozených poznávacích citů. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj schopnosti sebeovládání. (DAP-s,c,v)
- Vytváření prosociálních postojů. (DAD)
- Rozvoj základních kulturně-společenských postojů. (DASp)
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Smyslové a psychomotorické hry. (DAT)
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv. (DAP-jař)
- Námětové hry a činnosti. (DAP-poz.fce)
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte. (DAP-s,c,v)
- Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému. (DAD)
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku – zdvořilost, ohleduplnost apod. (DASp)
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm. (DASv)

Očekávané výstupy

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů. (DAT)
- Naučit se z paměti krátké texty – říkanky, písničky, pohádky apod. (DAP-jař)
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost. (DAP-poz.fce)
- Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování. (DAP-s,c,v)
- Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem. (DAD)
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli. (DASp)
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí. (DASv)

Prosinec

Co skrývá paní Zimička, to dětem poví sluníčka

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je zaměřen na:

- seznámení s tradicí a přípravami na Advent, Vánoce atd.
- praktické činnosti vázané na tyto svátky
- vytváření podvědomí o existenci ostatních kultur
- na osvojení si poznatků důležitých k podpoře zdraví a osobní pohody

1. týden

Kouzelný vánoční čas

Klíčové kompetence

Dítě:

- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení. 1
- Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí. 2
- Ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky. 3
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, spolupracuje. 4
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností. (DAT)
- Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální. (DAP-jař)
- Vytvoření základů pro práci s informacemi. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě. (DAP-s,c,v)
- Rozvoj citění a prožívání. (DAP-s,c,v)
- Rozvoj kooperativních dovedností. (DAD)
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností. (DASp)
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Hudební a hudebně-pohybové hry a činnosti. (DAT)
- Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace. (DAP-jař)
- Konkrétní operace s materiálem – třídění, přiřazování. (DAP-poz.fce)
- Estetické a tvůrčí aktivity – hudební, literární apod. (DAP-s,c,v)
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého. (DAD)
- Využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky. (DASp)
- Praktický nácvik bezpečného chování v některých situacích, které mohou nastat. (DASv)

Očekávané výstupy

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem. (DAT)
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči. (DAP-jař)
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí. (DAP-poz.fce)
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení. (DAP-s,c,v)
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky. (DAD)
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat. (DASp)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat. (DASv)

2. týden

Těšíme se na Vánoce

Klíčové kompetence

Dítě:

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje. 1
- Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací. 2
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady. 3
- Umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. 4
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje. 5

Díčí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody. (DAT)
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní. (DAP-jař)
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. (DAP-s,c,v)
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních. (DAD)
- Rozvoj společenského i estetického vkusu. (DASp)
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí. (DAT)
- Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo. (DAP-jař)
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami. (DAP-poz.fce)
- Hry na téma rodiny, přátelství apod. (DAP-s,c,v)
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije. (DAD)
- Četba, vyprávění a poslech pohádek. (DAD)
- Návštěvy akcí zajímavých pro předškolní dítě. (DASp)
- Kognitivní činnosti – kladení otázek a hledání odpovědí. (DASv)

Očekávané výstupy

- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku. (DAT)
- Porozumět slyšenému – zachytit hlavní myšlenku příběhu. (DAP-jař)
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným. (DAP-poz.fce)
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků. (DAP-s,c,v)
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc. (DAD)
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik. (DASp)
- Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace. (DASv)

Leden

Mrazíci na okna malují, sluníčka se radují

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je zaměřen na:

- vyjádření prožitků během Vánoc různými formami (rozhovory, výtvarné činnosti apod.)
- seznámení se čtenými či vyprávěnými pohádkami a příběhy a práci s nimi
- spoluvytváření pravidel společenského soužití
- seznámení se zimními sporty a jejich využitím

1. a 2. týden

Vánoce u nás doma

Klíčové kompetence

Dítě:

- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých. 1
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou. 2
- Chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou. 3
- Chápe, že ubližování se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou. 4
- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá. 5

Díličí vzdělávací cíle

- Uvědomění si vlastního těla. (DAT)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. (DAP-jař)
- Rozvoj paměti a pozornosti. (DAP-poz.fce)
- Získávání relativní citové samostatnosti. (DAP-s,c,v)
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými. (DAD)
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění. (DASp)
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací apod. (DAT)
- Komentování zážitků a aktivit. (DAP-jař)
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti – mechanické a logické, obrazné a pojmové. (DAP-poz.fce)
- Spontánní hra. (DAP-s,c,v)
- Mimické vyjadřování nálad. (DAP-s,c,v)
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti. (DAD)
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých. (DAD)
- Využívání příležitostí seznamující dítě s různými tradicemi a zvyky. (DASp)
- Sledování událostí v obci, které jsou pro děti zajímavé. (DASv)

Očekávané výstupy

- Zachovávat správné držení těla. (DAT)
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity. (DAP-jař)
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. (DAP-poz.fce)
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých. (DAP-s,c,v)
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad. (DAD)
- Chovat se k druhým lidem zdvořile, bez předsudků, s úctou. (DASp)
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí. (DASv)

3. a 4. týden

Z pohádky do pohádky...

Klíčové kompetence

Dítě:

- Poznává, že se může mnohému naučit. 1
- Přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem. 2
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci. 3
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým. 4
- Má smysl pro povinnost ke hře, práci i učení. 5

Díčí vzdělávací cíle

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti. (DAT)
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu. (DAP-jař)
- Rozvoj tvořivosti. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. (DAP-s,c,v)
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému. (DAD)
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření. (DASp)
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty. (DAT)
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů. (DAP-jař)
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty. (DAP-poz.fce)
- Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte. (DAP-s,c,v)
- Hudební a hudebně-pohybové hry, výtvarné hry a etudy. (DAD)
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební apod. (DASp)
- Práce s literárními texty a obrázkovým materiálem. (DASv)

Očekávané výstupy

- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby. (DAT)
- Porozumět slyšenému – zachytit hlavní myšlenku příběhu. (DAP-jař)
- Naučit se nazpaměť krátké texty. (DAP-poz.fce)
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je. (DAP-s,c,v)
- Spolupracovat s ostatními. (DAD)
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování. (DASp)
- Přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole. (DASv)

5. týden

V zimě sportujeme – to se ví, to je cesta ke zdraví

Klíčové kompetence

Dítě:

- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí. 1
- Postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje. 2
- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými. 3
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí. 4
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu. (DAT)
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání. (DAP-poz.fce)
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci. (DAP-s,c,v)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem. (DAD)
- Prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny. (DASp)
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů hrozících při hrách. (DAT)
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest. (DAP-jař)
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině. (DAP-poz.fce)
- Činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování. (DAP-s,c,v)
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách. (DAD)
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí. (DASp)
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit. (DASv)

Očekávané výstupy

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí. (DAT)
- Rozlišovat některé obrazné symboly – dopravní značky, označení nebezpečí apod. (DAP-jař)
- Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy. (DAP-poz.fce)
- Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování. (DAP-s,c,v)
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je. (DAD)
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti. (DASp)
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé. (DASv)

Únor

Cestujeme se sluníčky

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je zaměřen na:

- vytváření pozitivních vztahů ke světu, různým národnostem (jejich odlišnostem)
- seznámení dětí s jejich právy a právy druhých
- seznámení a prohlubování znalostí o vesmíru
- seznámení s různými tradicemi a zvyky (Masopust atd.)
- prohlubování znalostí o dodržování pravidel bezpečnosti nejen v MŠ, ale i v okolí

1. a 2. týden

To je krásy na světě, na té naší planetě

Klíčové kompetence

Dítě:

- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě. 1
- Hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazií. 2
- Samostatně vyjadřuje své myšlenky. 3
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit. 3
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem. 4
- Uvědomuje si svá práva a práva druhých. 5

Díličí vzdělávací cíle

- Ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí. (DAT)
- Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální. (DAP-jař)
- Vytvoření základů pro práci s informacemi. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání. (DAP-s,c,v)
- Rozvoj kooperativních dovedností (DAD)
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností. (DASp)
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti. (DAT)
- Vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu. (DAP-jař)
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů – písmena, číslice, piktogramy, symboly apod. (DAP-poz.fce)
- Cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání. (DAP-s,c,v)
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému. (DAD)
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur – výtvarné, hudební, dramatické činnosti apod. (DASp)
- Ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry). (DASv)

Očekávané výstupy

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou. (DAT)
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví. (DAT)
- Vést rozhovor, naslouchat druhým, sledovat řečníka i obsah, ptát se. (DAP-jař)
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“. (DAP-poz.fce)
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem. (DAP-s,c,v)
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití. (DAD)
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi. (DASp)
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí. (DASv)

3. týden

Putování vesmírem

Klíčové kompetence

Dítě:

- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí. 1
- Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací. 2
- Slovně reaguje a vede smysluplný dialog. 3
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky – encyklopedie, knížky apod. 3
- Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti. 4
- Chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí – přírodní i společenské. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj a užívání všech smyslů. (DAT)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. (DAP-jař)
- Podpora a rozvoj zájmu o učení. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě – uvědomění si vlastní identity. (DAP-s,c,v)
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými. (DAD)
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu. (DASp)
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Smyslové a psychomotorické hry. (DAT)
- Konstruktivní a grafické činnosti. (DAT)
- Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace. (DAP-jař)
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem. (DAP-poz.fce)
- Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních. (DAP-s,c,v)
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých. (DAD)
- Estetické vnímání a vyjadřování a tříbení vkusu. (DASp)
- Poznávání životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů – les, louka, rybník apod. (DASv)
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií. (DASv)

Očekávané výstupy

- Zvládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku. (DAT)
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity. (DAP-jař)
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech – konstruktivních, výtvarných apod. (DAP-poz.fce)
- Zachytit a vyjádřit své prožitky. (DAP-s,c,v)
- Vnímát, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc. (DAD)
- Odmítat společensky nežádoucí chování – lež, nespravedlnost, ubližování apod. (DASp)
- Pomáhat pečovat o okolní prostředí. (DASv)

4. týden

Masopustní radování

Klíčové kompetence

Dítě:

- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých. 1
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů. 2
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. 3
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech. 4
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností. (DAT)
- Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních. (DAP-jař)
- Rozvoj tvořivosti. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj schopnosti sebeovládání. (DAP-s,c,v)
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem. (DAD)
- Rozvoj společenského a estetického vkusu. (DASp)
- Vytváření elementárního povědomí o vývoji a neustálých změnách. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti. (DAT)
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv. (DAP-jař)
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty. (DAP-poz.fce)
- Cvičení organizačních dovedností. (DAP-s,c,v)
- Dramatické činnosti. (DAP-s,c,v)
- Aktivity podporující sblížování dětí. (DAD)
- Praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji. (DASp)
- Využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky. (DASp)
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé. (DASv)

Očekávané výstupy

- Zachovávat správné držení těla. (DAT)
- Naučit se zpaměti krátké texty. (DAP-jař)
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí. (DAP-poz.fce)
- Odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech. (DAP-s,c,v)
- Spolupracovat s ostatními. (DAD)
- Přizpůsobit se společnému programu. (DASp)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit. (DASv)

Březen

Se sluníčky zima odchází, jaro přichází

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je zaměřen na:

- seznámení se změnami, které probíhají v přírodě odchodem zimy a příchodem jara
- vytváření kladného vztahu k životu ve všech jeho formách
- seznámení s přípravami a realizací oslav svátku MDŽ
- prohlubování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- ekologicky motivované aktivity

1. týden

Mezinárodní den žen

Klíčové kompetence

Dítě:

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi. 1
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. 2
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu. 3
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí. 4
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami. 5

Díličí vzdělávací cíle

- Vytváření zdravých životních návyků. (DAT)
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní. (DAP-jař)
- Rozvoj paměti a pozornosti. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. (DAP-s,c,v)
- Vytváření prosociálních postojů. (DAD)
- Rozvoj společenského i estetického vkusu. (DASp)
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí. (DAT)
- Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky – noviny, časopisy, knihy apod. (DAP-jař)
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv. (DAP-jař)
- Námětové hry a činnosti. (DAP-poz.fce)
- Hry na téma rodiny, přátelství apod. (DAP-s,c,v)
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi. (DAD)
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností. (DASp)
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí. (DASv)

Očekávané výstupy

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem. (DAT)
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech. (DAP-jař)
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat. (DAP-jař)
- Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit. (DAP-poz.fce)
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky. (DAP-s,c,v)
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad. (DAD)
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat. (DASp)
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí. (DASv)

2. týden

Kdo se dívá kolem sebe, vidí lidi, kytky, nebe

Klíčové kompetence

Dítě:

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí. 1
- Řeší problémy, na které stačí. 2
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci. 3
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým. 4
- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností. (DAT)
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu. (DAP-jař)
- Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavosti, zájmu apod. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit. (DAP-s,c,v)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem. (DAD)
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění. (DASp)
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů. (DAT)
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty. (DAT)
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv. (DAP-jař)
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii. (DAP-poz.fce)
- Výlety do okolí. (DAP-s,c,v)
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučením. (DAD)
- Různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích – konstruktivní a výtvarné projekty, námětové hry apod. (DASp)
- Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu. (DASv)

Očekávané výstupy

- Zvládnout sebeobsluhu. (DAT)
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. (DAP-jař)
- Popsat situaci – skutečnou, podle obrázku. (DAP-jař)
- Chápat základní číselné a matematické pojmy – porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla. (DAP-poz.fce)
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla. (DAP-s,c,v)
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci. (DAD)
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě. (DASp)
- Všimnout si nepořádku a škod v okolním prostředí, upozornit na ně. (DASv)

3. týden

První jarní den přivítáme s úsměvem

Klíčové kompetence

Dítě:

- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení. 1
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou. 2
- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách. 3
- Při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. 4
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, je přínosem. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí. (DAT)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. (DAP-jař)
- Rozvoj a kultivace představitivosti a fantazie. (DAP-poz.fce)
- Získání relativní citové samostatnosti. (DAP-s,c,v)
- Rozvoj kooperativních dovedností. (DAD)
- Porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí. (DASp)
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí. (DAT)
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest. (DAP-jař)
- Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte. (DAP-poz.fce)
- Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností. (DAP-s,c,v)
- Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým. (DAD)
- Setkávání s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu. (DASp)
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci. (DASv)

Očekávané výstupy

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů. (DAT)
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat. (DAP-jař)
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si – nového, změněného, chybějícího. (DAP-poz.fce)
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás. (DAP-s,c,v)
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. (DAD)
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků. (DASp)
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí. (DASv)

4. týden

Přírodu chráníme a odpadky třídíme

Klíčové kompetence

Dítě:

- Při zadané práci dokončí, co započalo. 1
- Pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích. 2
- Chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou. 3
- Uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky. 4
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví. (DAT)
- Osvojení si dalších forem sdělení verbálních i neverbálních – výtvarné, hudební, pohybové apod. (DAP-jař)
- Vytvoření základů pro práci s informacemi. (DAP-poz.fce)
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci. (DAP-s,c,v)
- Vytváření prosociálních postojů. (DAD)
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu. (DASp)
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Hudební a hudebně-pohybové hry a činnosti. (DAT)
- Společné diskuze, rozhovory, vyprávění podle skutečnosti i podle obrázkového materiálu. (DAP-jař)
- Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant. (DAP-poz.fce)
- Estetické a tvůrčí aktivity – slovesné, výtvarné, dramatické apod. (DAP-s,c,v)
- Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování. (DAD)
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování. (DASp)
- Ekologicky motivované hravé aktivity. (DASv)

Očekávané výstupy

- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu. (DAT)
- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma. (DAP-jař)
- Učit se nová slova a aktivně je používat. (DAP-jař)
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech – konstruktivních, výtvarných apod. (DAP-poz.fce)
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného. (DAP-s,c,v)
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i k věcem. (DAP-s,c,v)
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky apod. (DAD)
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik. (DASp)
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí – chránit přírodu v okolí, živé tvory apod. (DASv)

Duben

Se sluníčky svátky jara oslavíme

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je zaměřen na:

- seznámení a prohlubování znalostí o zvířátkách, jejich vlastnostech a způsobu života
- rozvoj znalostí o způsobech oblékání v jednotlivých ročních obdobích
- seznámení s tradicí Velikonoc a Čarodějnic - jejich přípravami a realizací
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku - zdvořilost apod.

1. týden

Jaro otevřelo vrátka, rodí se nám mlád'átka

Klíčové kompetence

Dítě:

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí. 1
- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí. 2
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky – hudebními apod. 3
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky – knížky, encyklopedie apod. 3
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky. 4
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, je přínosem. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky. (DAT)
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní. (DAP-jař)
- Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavosti, zájmu. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání. (DAP-s,c,v)
- Vytváření prosociálních postojů – tolerance, respekt. (DAD)
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách. (DASp)
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Hudební a hudebně-pohybové hry a činnosti. (DAT)
- Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest. (DAP-jař)
- Konkrétní operace s materiálem – třídění, přiřazování apod. (DAP-poz.fce)
- Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte. (DAP-s,c,v)
- Společné hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření. (DAD)
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte. (DASp)
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm. (DASv)

Očekávané výstupy

- Sladit pohyb s rytmem a hudbou. (DAT)
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči. (DAP-jař)
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost. (DAP-poz.fce)
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem. (DAP-s,c,v)
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití. (DAD)
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností. (DASp)
- Kognitivní činnosti – kladení otázek a hledání odpovědí, objevování. (DASv)

2. týden

Teplý kabát svlékneme, už je teplo, řekneme

Klíčové kompetence

Dítě:

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje. 1
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti. 2
- Samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému. 3
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích. 4
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu. (DAT)
- Rozvoj komunikativních dovedností. (DAP-jař)
- Rozvoj paměti a pozornosti. (DAP-poz.fce)
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci. (DAP-s,c,v)
- Rozvoj kooperativních dovedností. (DAD)
- Poznávání pravidel společenského soužití. (DASp)
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, relaxační apod. (DAT)
- Komentování zážitků a aktivit. (DAP-jař)
- Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. (DAP-poz.fce)
- Výlety do okolí – do přírody apod. (DAP-s,c,v)
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého. (DAD)
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku – zdvořilost, ohleduplnost apod. (DASp)
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech jak se chránit – nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy. (DASv)

Očekávané výstupy

- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně-hygienické a zdravotně-preventivní návyky. (DAT)
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity. (DAP-jař)
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si. (DAP-poz.fce)
- Uvědomovat si svou samostatnost. (DAP-s,c,v)
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, respektovat je. (DAD)
- Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých. (DASp)
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný. (DASv)

3. týden

Hody hody doprovody...

Klíčové kompetence

Dítě:

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury. 1
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů. 2
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím. 3
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování. 4
- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností. (DAT)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních. (DAP-jař)
- Rozvoj tvořivosti – tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. (DAP-s,c,v)
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému. (DAD)
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění. (DASp)
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Činnosti relaxační a odpočinkové. (DAT)
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv. (DAP-jař)
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii. (DAP-poz.fce)
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte. (DAP-s,c,v)
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhého. (DAD)
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí. (DASp)
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku – zdvořilost apod. (DASp)
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé. (DASv)

Očekávané výstupy

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem. (DAT)
- Zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami apod. (DAT)
- Naučit se z paměti krátké texty. (DAP-jař)
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité. (DAP-poz.fce)
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků. (DAP-s,c,v)
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého. (DAD)
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách. (DASp)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit. (DASv)

4. týden

Hej hej hej, je tu čarodějnický rej!

Klíčové kompetence

Dítě:

- Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů. 1
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční – vedoucí k cíli, a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit. 2
- V běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými. 3
- Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. 4
- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Rozvoj a užívání všech smyslů. (DAT)
- Rozvoj komunikativních dovedností. (DAP-jař)
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení. (DAP-poz.fce)
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě. (DAP-s,c,v)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem. (DAD)
- Chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny. (DASp)
- Seznamování s místem a prostředím. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Hudební a hudebně-pohybové hry a činnosti. (DAT)
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů. (DAP-jař)
- Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků – vysvětlování, objasňování apod. (DAP-poz.fce)
- Estetické a tvůrčí aktivity – slovesné, výtvarné apod. (DAP-s,c,v)
- Aktivity podporující sblížení dětí. (DAD)
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností. (DASp)
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály. (DASv)

Očekávané výstupy

- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu. (DAT)
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat. (DAP-jař)
- Chápat základní číselné a matematické pojmy. (DAP-poz.fce)
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním. (DAP-s,c,v)
- Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná. (DAD)
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat. (DASp)
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí. (DASv)

Květen

Sluníčka svítí, probouzí kvítí

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je zaměřen na:

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem, v rodině, v MŠ apod.
- přípravy a realizaci oslav Dne matek
- vytváření a prohlubování znalostí o přírodě - rostlinách, hmyzu atd.
- pozorování stavu životního prostředí (ekosystémy)

1. týden

Naše milé maminky voní jako květinčky

Klíčové kompetence

Dítě:

- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení. 1
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu. 2
- Dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky – řečovými, výtvarnými apod. 3
- Umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. 4
- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá. 5

Díličí vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky. (DAT)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. (DAP-jař)
- Posilování přirozených poznávacích citů – zájmu, radosti z objevování apod. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit. (DAP-s,c,v)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem – v rodině, mš apod. (DAD)
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách. (DASp)
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami apod. (DAT)
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv. (DAP-jař)
- Námětové hry a činnosti. (DAP-poz.fce)
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině. (DAP-poz.fce)
- Hry na téma rodiny, přátelství apod. (DAP-s,c,v)
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením. (DAD)
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí. (DASp)
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností. (DASp)
- Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek ze života a okolí dítěte. (DASv)

Očekávané výstupy

- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku – prac. a výt. činnosti. (DAT)
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči. (DAP-jař)
- Utvořit jednoduchý rým. (DAP-jař)
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech – výtvarných, dramatických apod. (DAP-poz.fce)
- Rozhodovat se o svých činnostech. (DAP-s,c,v)
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad. (DAD)
- Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat. (DASp)
- Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i v mš opakují. (DASv)

2. a 3. týden

Louka plná barev

Klíčové kompetence

Dítě:

- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. 1
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů. 2
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. 3
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí. 4
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Uvědomění si vlastního těla. (DAT)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání) i produktivních (mluvní projev). (DAP-jař)
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci – abeceda, čísla. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj citění a prožívání. (DAP-s,c,v)
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými. (DAD)
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění. (DASp)
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí. (DAT)
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen. (DAP-jař)
- Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace. (DAP-jař)
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů – písmena, číslice, piktogramy, značky apod. (DAP-poz.fce)
- Estetické a tvůrčí aktivity – výtvarné, hudební, pohybové apod. (DAP-s,c,v)
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých. (DAD)
- Různorodé společné hry a skupinové aktivity – konstruktivní a výtvarné projekty, dramatizace apod. (DASp)
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů – les, louka, rybník apod. (DASv)

Očekávané výstupy

- Pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji – o narození, růstu těla a jeho proměnách. (DAT)
- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. (DAP-jař)
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti. (DAP-poz.fce)
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním. (DAP-s,c,v)
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému. (DAD)
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách. (DASp)
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké. (DASv)
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka. (DASv)

4. týden

Ze života hmyzu

Klíčové kompetence

Dítě:

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí. 1
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. 2
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky – knížky, encyklopedie apod. 3
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným. 4
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí. (DAT)
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předchází čtení a psaní. (DAP-jař)
- Vytváření základů pro práci s informacemi. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj schopnosti sebeovládání. (DAP-s,c,v)
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních. (DAD)
- Porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí. (DASp)
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Konstruktivní a grafické činnosti. (DAT)
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru. (DAT)
- Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky – časopisy, knihy, audiovizuální technika. (DAP-jař)
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti – mechanické a logické, obrazné a pojmové. (DAP-poz.fce)
- Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte. (DAP-s,c,v)
- Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování. (DAD)
- Setkávání s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním. (DASp)
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě. (DASv)

Očekávané výstupy

- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy. (DAT)
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, sledovat film apod. (DAP-jař)
- Poznat napsané své jméno. (DAP-jař)
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit. (DAP-poz.fce)
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem. (DAP-s,c,v)
- Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný - jinak vypadá, jinak se chová. (DAD)
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, knížkami a podobně. (DASp)
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení. (DASp)
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý. (DASv)

Červen

Se sluníčky končí putování, začíná letní radování

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok je zaměřen na:

- seznámení a prohlubování znalostí o jednotlivých povoláních
- procvičování pravidel silničního provozu
- upevňování pravidel bezpečnosti, které je nutno dodržovat v MŠ
- seznámení s tradicí rozloučení se školáky (s jejich přípravou a realizací)
- seznámení dětí se základní charakteristikou letního období a prázdnin

1. týden

Ten dělá to a ten zas tohle

Klíčové kompetence

Dítě:

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje. 1
- Hledá různé možnosti a varianty řešení problémů. 2
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky - výtvarnými apod. 3
- Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. 4
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. 5

Díličí vzdělávací cíle

- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti. (DAT)
- Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální. (DAP-jař)
- Posilování přirozených poznávacích citů - zvědavosti, zájmu apod. (DAP-poz.fce)
- Poznávání sebe sama. (DAP-s.c.v)
- Rozvoj kooperativních dovedností. (DAD)
- Rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte. (DASp)
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí. (DASv)
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti. (DAT)
- Prohlížení a „čtení“ knížek. (DAP-jař)
- Samostatný mluvní projev na určité téma. (DAT-jař)
- Námětové hry a činnosti. (DAP-poz.fce)
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností. (DAP-poz.fce)
- Cvičení v projevovalání citů, v sebekontrolě, v sebeovládání. (DAP-s,c,v)
- Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému. (DAD)
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce - různé druhy zaměstnání apod. (DASp)
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit. (DASv)

Očekávané výstupy

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci. (DAT)
- Sledovat očima zleva doprava. (DAP-jař)
- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech. (DAP-jař)
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady. (DAP-poz.fce)
- Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování. (DAP-s,c,v)
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití. (DAD)
- Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí. (DASp)
- Přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole. (DASv)

2. týden

Červená a zelená, co to v dopravě znamená

Klíčové kompetence

Dítě:

- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí. 1
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů. 2
- Slovně reaguje a vede smysluplný dialog. 3
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým. 4
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností. (DAT)
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu. (DAP-jař)
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně-názorného myšlení k myšlení slovně-logickému. (DAP-poz.fce)
- Získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci. (DAP-s,c,v)
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému. (DAD)
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách. (DASp)
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním. (DAT)
- Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky - noviny, časopisy apod. (DAP-jař)
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů. (DAP-poz.fce)
- Výlety do okolí. (DAP-s,c,v)
- Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého. (DAD)
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování. (DASp)
- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích. (DASv)

Očekávané výstupy

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů. (DAT)
- Rozlišovat některé obrazné symboly - piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod. (DAP-jař)
- Chápat prostorové pojmy - vpravo, vlevo apod. (DAP-poz.fce)
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla. (DAP-s,c,v)
- Spolupracovat s ostatními. (DAD)
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci. (DAD)
- Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě. (DASp)
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat. (DASv)

3. týden

Rozloučení se školáky

Klíčové kompetence

Dítě:

- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých. 1
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou. 2
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. 3
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování apod. se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou. 4
- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě. (DAT)
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní. (DAP-jař)
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit. (DAP-s,c,v)
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem. (DAD)
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí. (DASp)
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků. (DAT)
- Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo. (DAP-jař)
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností - velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť apod. (DAP-poz.fce)
- Čvičení organizačních dovedností. (DAP-s,c,v)
- Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních. (DAP-s,c,v)
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně-pohybové hry, výtvarné hry apod. (DAD)
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností. (DASp)
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost apod.) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost apod.). (DASp)
- Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte. (DASv)

Očekávané výstupy

- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí. (DAT)
- Chápat slovní vtíp a humor. (DAP-jař)
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku. (DAP-jař)
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité. (DAP-poz.fce)
- Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říct si „ne“ v situacích, které to vyžadují - ohrožujících, nebezpečných apod. (DAP-s,c,v)
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc. (DAD)
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům. (DASp)
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností. (DASp)
- Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mš opakují. (DASv)

4. týden

Co chystá léto - těšíme se na prázdniny

Klíčové kompetence

Dítě:

- Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům. 1
- Znamé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého. 2
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit. 3
- Při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. 4
- Uvědomuje si svá práva a práva druhých, učí se je hájit a respektovat. 5
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých. 5

Dílčí vzdělávací cíle

- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu. (DAT)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. (DAP-jař)
- Rozvoj a kultivace představitivosti a fantazie. (DAP-poz.fce)
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. (DAP-s,c,v)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem. (DAD)
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí. (DASp)
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, společností, planetou Zemí. (DASv)

Vzdělávací nabídka

- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí. (DAT)
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí. (DAT)
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů. (DAP-jař)
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti. (DAP-jař)
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představitivost a fantazii. (DAP-poz.fce)
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání. (DAP-s,c,v)
- Hry na téma rodiny, přátelství apod. (DAP-s,c,v)
- Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření. (DAD)
- Receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti - poslech pohádek, hudebních skladeb, sledování dramatizací, divadelních scének apod. (DASp)
- Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává. (DASv)
- Činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí. (DASv)

Očekávané výstupy

- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc. (DAT)
- Porozumět slyšenému - zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách. (DAP-jař)
- Poznat některá písmena a číslice, popř. slova. (DAP-jař)
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si - nového, změněného, chybějícího. (DAP-poz.fce)
- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci. (DAP-poz.fce)
- Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí. (DAP-s,c,v)
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem. (DAD)
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí. (DASp)
- Přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole. (DASv)
- Všimnout si nepořádku a škod ve svém okolí, upozornit na ně. (DASv)

7. Rizika

1

- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí, apod.)
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, nářadím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.

2.1

- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i s dospělými
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- špatný jazykový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- časově a obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální, popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných programů (nevhodná volba či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- omezený přístup ke knížkám

2.2

- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- málo příležitosti a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení

2.3

- málo vlídné, nevstřícné, strohé, nelaskavé a málo přátelské prostředí, kde dítě nenalézá dostatek lásky a porozumění
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, citění, prožívání a vyjadřování

3

- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- příliš časté vystupování pedagoga v roli soudce
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace

4

- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdravého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- ironizování a znevažování úsilí dítěte
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozcícím od neznámých lidí
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění

5

- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí, nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)
- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

8. Aktivity obohacující ŠVP

Sboreček Zpěváček

M. Haki

- Seznámení s lidovými a umělými písněmi za doprovodu kytary nebo klavíru.
- Správné dýchání a výslovnost.
- Rozvíjení rytmicko-melodického citění a sluchu.
- Pěstování čisté intonace.
- Rozšiřování hlasového rozsahu.
- Rozvíjení estetického vnímání.

Radůstky Lidušky a Milana

L. Lujková a M. Haki

- Autorská tematická pásma pro děti (roční období, svátky apod.).
- Vyprávěné pohádky, písně při kytarě, kreslené vymalovánky, rozcvičky, tanečky.
- Aktivní zapojení dětí do programu.
- Rozvíjení estetického vnímání dětí.

Plyšáčkování pro zdraví

Projekt ve spolupráci s Nemocnicí Svitavy

Cílem akce je zmírnit strach dětí předškolního věku z bílého pláště lékaře. Aktivní hrou si vyzkouší společně s lékařem ošetřování svého plyšáka. Seznámí se s lékařskými pomůckami jako např. fonendoskop, tonometr, dřevěná špachtle, jehly, stříkačky, obvazový materiál a podobně. V rámci hry bude zahrnuta i edukace o správné péči o zuby, ale to v dalším pokračování spolupráce.

9. Pravidla pro tvorbu Třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program vychází ze Školního vzdělávacího programu. Je rozpracován pro každou třídu zvlášť a průběžně doplňován pedagogickými pracovníky, kteří při jeho tvorbě spolupracují.

- Plán vychází z charakteristiky tříd, z diagnostiky dětí a zpětné vazby předcházející tematické části.
- Svým zaměřením a úrovní náročnosti odpovídá potřebám, možnostem a zkušenostem dětí ve třídách.
- Odvíjí se od nejbližšího a známého ke vzdálenějšímu a neznámému, aby již osvojené poznatky a dovednosti byly postupně prohlubovány a dále rozvíjeny.
- Obsahuje nabídku konkrétních témat a činností, které jsou propojené s konkrétními cíli.
- Obsahuje přehled o konkrétních prostředcích.
- Obsahuje přehled evaluačních činností.
- Dílčí vzdělávací cíle jednotlivých tematických celků plánují učitelky ve třídách společně na základě daného integrovaného bloku.

10. Evaluace a hodnocení

Evaluace se uplatňuje jak při tvorbě Školního vzdělávacího programu, tak i v rámci Třídního vzdělávacího programu, to znamená ve veškeré pedagogické práci mateřské školy. MŠ vyhodnocuje svou práci komplexně.

Na úrovni ŠVP hodnotíme:

- Podmínky
- Cíle a záměry ŠVP
- Práce pedagogického sboru

Na úrovni tříd většinou pedagog provádí:

- Evaluaci integrovaných bloků
- Hodnocení třídy dětí
- Hodnocení jednotlivých dětí
- Hodnocení sebe sama (sebereflexe)

Pedagog je zároveň v rámci školy hodnocen:

- Ředitelem - kontrolní činnost, hospitace
- Jinými pedagogy - vzájemné naslechy

Evaluaci zaměřujeme na následující oblasti

- Naplňování cílů programu
- Kvalita podmínek vzdělávání
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)
- Práce pedagogů (včetně jejich sebereflexe)
- Výsledky vzdělávání

System vlastního hodnocení v MŠ

Oblasti, podoblasti a cíle	Kritéria kvality	Nástroje	Termíny	Odpovědnost
Podmínky Cíl	kritéria vytvořená na základě požadavků RVP PV	sebehodnocení učitelky	jednou ročně	učitelka
Průběh vzdělávání Cíl	znaky prožitkového učení	každodenní vyhodnocování pedagogické činnosti	denně	učitelka
	znaky partnerské komunikace učitelky s dítětem	zpětná vazba tematické části	po jejím ukončení	učitelky ve třídě
	vyváženost řízených a spontánních činností	hodnocení TVP	jednou ročně	učitelky ve třídě
Výsledky vzdělávání Cíl	očekávané výstupy oblastí RVP PV (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)	kontrolní a hospitační činnost	podle plánu	ředitelka MŠ
		záznamy o dětech dotazníky pro rodiče	průběžně jednou ročně	učitelky ve třídě

Podmínky	Jakou formou	Jak často	Kdo	Kdy
Věcné	spolupráce se zřizovatelem	příležitostně	ředitelka	průběžně
	dotazníky pro rodiče a pro personál	jednou za rok	ředitelka	průběžně
Životospráva	pozorování	každý den	ředitelka, pedagogové	průběžně
	dotazníky pro rodiče, kuchařku a ved. stravování	jednou za rok	ředitelka	v pololetí
	kontrola plnění spotřebního koše	jednou za měsíc	ved. stravování	na konci měsíce
Psychosociální	pozorování dětí, diskuze s dětmi, zápisy do záznamových listů, analýza dětského portfólia	každý den	pedagogové	v průběhu dne, po adaptaci dětí
Organizace	kontrolní činnost	dle plánu	ředitelka	průběžně
Řízení školy	kontrolní činnost, hospitace, analýza dokumentů školy, diskuze s rodiči	dle plánů	ředitelka	v průběhu dne
	dotazníky pro rodiče, průzkumy	dle potřeby	ředitelka	dle potřeby
Personální	dotazníky	jednou za rok	ředitelka	na konci školního roku
	hodnotící rozhovor ředitele s učitelkou	dle potřeby	ředitelka	průběžně
	vzájemné náslechy	dvakrát za rok	ředitelka, pedagogové	v 1. a 2. pololetí
	analýza přípravy učitelů na výuku	průběžně	ředitelka	před začátkem výuky
	pedagogické rady	jednou za čtvrt roku	ředitelka	na konci čtvrtletí
Partnerství	rozhovory a komunikace s dětmi	každý den	ředitelka, pedagogové, provozní pracovníci	dle potřeby
	spolupráce se zřizovatelem	průběžně	ředitelka	průběžně
	portfólia	průběžně	ředitelka, pedagogové	průběžně
	sebehodnocení	jednou ročně	ředitelka, pedagogové, provozní pracovníci	na školního roku
	vzájemné náslechy	dvakrát za rok	ředitelka, pedagogové	v 1. a 2. pololetí
	rozhovory a spolupráce s rodiči	průběžně	ředitelka, pedagogové, provozní pracovníci	dle potřeby

Předměty (co se bude sledovat)

- Co se děti naučily, s čím se seznámily, co je nejvíc zaujalo, s jakou hodnotou se setkaly.
- Co se povedlo či nepovedlo a proč, jaké individuální pokroky udělaly.
- Jaký měly prostor pro samostatnost, zda se vytvořily vhodné podmínky k učení.
- Zda byla vyloučena případná rizika.

Techniky evaluace a hodnocení

- Rozhovory, diskuze, pozorování, analýzy plánů či příprav, porady, dotazníky, hospitace.

Výsledky

- Záznamy z hospitací, dotazníky, hodnotící zprávy, písemné záznamy z pozorování apod.

Časový plán

- **ŠVP**

Jedenkrát - na konci školního roku na základě:

- vyhodnocení třídních vzdělávacích programů
- kvality podmínek vzdělávání
- příspěvků rodičů
- hospitační činnosti ředitelky
- spolupráce se ZŠ, OÚ a dalšími partnery

- **TVP**

Na konci každého tematického celku, následně na konci každého integrovaného bloku.

- **Autoevaluace:** Průběžně hodnotíme, jak zvolené činnosti napomohly naplnění cílů.
- **Hodnocení od rodičů:** Dotazníky - jednou ročně, ohlasy a komentáře - průběžně.

Odpovědnost pedagogů

- Pedagogové odpovídají za kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti. Při tvorbě ŠVP vycházejí z RVP pro předškolní vzdělávání, ŠVP následně rozpracovávají do TVP pro jednotlivé třídy.

Diagnostika dítěte

Portfolio dítěte - důležitým zdrojem informací o dětech je tzv. portfolio dítěte - shromažďování materiálů různého druhu, který dokumentuje stav a rozvoj učení dítěte, např.: dětské práce, výkresy, didaktické listy, výrobky, komentáře pedagoga, popisy situací. Portfolia vedou pedagogové v obou třídách.

- Průběžně zpracováváme a zapisujeme vývoj dítěte v jednotlivých oblastech.
- Vedeme dětské portfolio po dobu jeho docházky do MŠ - práce dětí opatřené komentářem a daty pořízení.
- Pro děti s odkladem školní docházky, se specifickými výchovnými a vzdělávacími potřebami vypracováváme individuální plány.